

PROTOCOL BIJ MELDING VAN EEN INTEGRITEITSSCHENDING OF INBREUK OP INCLUSIE

HAJAR EL FAQRAOUI

0488/04.51.87

Hajar.elfaqraoui@oxygenk.be

1. ONTVANGST VAN DE MELDING

- De melder kan contact opnemen met het Aanspreekpunt Integriteit (API) via telefoon, mail of in persoon.
- De API luistert actief en respectvol en bevestigt dat de melding serieus genomen wordt.
- De API legt uit wat zijn/haar rol is (eerste aanspreekpunt, discretieplicht maar geen beroepsgeheim).

2. EERSTE INSCHATTING

- Samen met de melder maakt de API een inschatting van de ernst van de situatie, eventueel met gebruik van de 6 criteria rond grensoverschrijdend gedrag (toestemming, vrijwilligheid, gelijkwaardigheid, ontwikkelingsniveau, context, emotionele/psychische impact).
- Er wordt bekeken welke onmiddellijke stappen nodig zijn om veiligheid te garanderen.
- Indien nodig wordt de situatie onmiddellijk gestopt en worden betrokkenen gescheiden.

3. ACTIES DOOR DE API

- De API gaat in gesprek met de betrokkenen om een goed beeld van de situatie te krijgen.
- Indien aangewezen, verwijst de API door naar gepaste hulpverlening of relevante instanties.
- De API registreert de melding in een vergrendelde map (aantal, aard, betrokkenen, gevolgde stappen).
- Bij inbreuken op inclusie worden ook de gegevens opgenomen om het inclusiebeleid verder te optimaliseren.

4. CONSEQUENTIES EN OPVOLGING

- Afhankelijk van de ernst en verantwoordelijkheid volgen passende consequenties (bv. waarschuwing, stopzetten van samenwerking, doorverwijzing naar politie/hulpdiensten bij strafbare feiten).
- De API bewaakt dat gemaakte afspraken nagekomen worden.
- Er kan nazorg voorzien worden voor zowel melder als betrokkenen.

5. WAT DE API NIET DOET

- Geen individuele therapie of hulpverleningstraject opstarten.
- Geen oordeel of schuldonderzoek voeren.
- Geen beroepsgeheim: discretieplicht geldt, maar bij gevaar kan en zal ingegrepen worden, steeds in overleg met de melder.

6. RAPPORTERING EN BELEID

- Jaarlijks of periodiek maakt de API een overzicht van de meldingen en vaststellingen (zonder namen) en adviseert het bestuur rond verbeteringen van het integriteits- en inclusiebeleid.
- De API ondersteunt ook medewerkers en vrijwilligers bij het preventief bespreekbaar maken van grenzen en het creëren van een veilige groepssfeer.

AANSPREEKPUNT INTEGRITEIT

HAJAR EL FAQRAOUI

0473/36.91.97

Hajar.elfaqraoui@oxygenk.be

WAT IS EEN API?

Het Aanspreekpunt Integriteit (API) of de vertrouwenspersoon is een eerste aanspreekpunt waarbij je terecht kan met vragen, vermoedens of klachten over een integriteitsschending. Dat is elke vorm van lichamelijk, seksueel, moreel of psychisch gedrag waarvan jij vindt dat het over jouw grens gaat of over de grens van iemand anders. Situaties waarbij sprake kan zijn van een integriteitsschending zijn bijvoorbeeld: agressie, seksueel grensoverschrijdend gedrag, pesten, discriminatie,... Het Aanspreekpunt Integriteit volgt ook meldingen en vaststellingen op bij inbreuken op vlak van inclusie.

WAT GEBEURT ER MET JE KLACHT OF VRAAG? OF BIJ INBREUK OP VLAK VAN INCLUSIE?

De API luistert naar je en neemt elke melding serieus. Samen maken jullie een inschatting van de ernst van de situatie en hoe die best aangepakt wordt, inclusief nazorg. Als het nodig is, zal de API de melder doorverwijzen naar gepaste hulpverlening.

Ze registreert het aantal en de aard van de vaststellingen, verwijst de betrokkenen door naar relevante instanties, adviseert de vereniging over het inclusiebeleid, en ondersteunt de vereniging en desgevallend haar deelwerkingen om het inclusiebeleid uit te voeren en te optimaliseren.

DIT DOET EEN API NIET:

Een individueel hulpverleningstraject starten: de API zal geen persoonlijk begeleidingstraject opstarten. Wel zal de API elke melding opvolgen en de persoon in kwestie doorverwijzen naar hulpverlening als dat nodig blijkt.

Oordelen: de API praat met de betrokkenen en probeert een goed beeld te krijgen van de situatie. Op basis daarvan wordt de meest geschikte opvolging voorzien. De API gaat nooit op onderzoek naar de schuldige.

Beroepsgeheim bewaren: de API heeft discretieplicht maar geen beroepsgeheim. Soms zal er ingegrepen worden, bijvoorbeeld als er sprake is van gevaar. Dat gebeurt altijd in overleg met de melder.

INTEGRITEITSBELEID

EUROPALAAN 26, 3600 GENK

BELEID ROND INTEGRITEIT

1. Werken aan een positief klimaat
2. Grensoverschrijdend gedrag
3. Handelingskader
4. Aanspreekpunt Integriteit (API)
5. Extra info & contact

1. Een positief klimaat

INTEGRITEIT

Integriteit kan worden gedefinieerd als de naleving van ethische principes en waarden zoals eerlijkheid, betrouwbaarheid en transparantie, in alle aspecten van activiteiten en interacties.

GRENZEN

Er moeten duidelijke gedefinieerde lijnen en richtlijnen zijn die aangeven wat acceptabel en onacceptabel gedrag is binnen een organisatie. Deze grenzen zijn er om ervoor te zorgen dat medewerkers en belanghebbenden zich bewust zijn van de ethische normen en verwachtingen.

INCLUSIE

IEDEREEN tussen de 14 en 30 jaar is welkom.

GEWENST GEDRAG

RESPECT

Respectvol omgaan met anderen, ongeacht religie, achtergrond, geslacht, enz.

INTEGRITEIT

Eerlijkheid en betrouwbaarheid in alle interacties en situaties.

VEILIGHEID

Het waarborgen van een veilige omgeving voor alle betrokkenen, zowel fysieke als emotionele veiligheid. De veiligheid van het welzijn van alle leden hebben de hoogste prioriteit. Daarbij is er ook een Aanspreekpunt Integriteit (API) waarop men beroep kan doen.

DIVERSITEIT EN INCLUSIE

Het waarderen en respecteren van verschillende achtergronden, perspectieven en ideeën, en het creëren van een inclusieve omgeving waarin iedereen zich welkom voelt.

2. Grensoverschrijdend gedrag

DEFINITIE

Grensoverschrijdend gedrag is elk gedrag dat persoonlijk of algemeen geldende waarden en normen schendt, grenzen overschrijdt en (on)bewust schade toebrengt of dreigt toe te brengen aan anderen, de omgeving en zichzelf.

6 BELANGRIJKE CRITERIA

1. TOESTEMMING

Enkel als een persoon verbaal of non-verbaal toestemt, is je gedrag aanvaardbaar. Wanneer je niet zeker weet of iemand toestemming geeft, bevraag je dit actief.

2. VRIJWILLIGHEID

Een persoon moet steeds de keuze hebben om al dan niet aan een activiteit of actie deel te nemen. Benoem deze keuze ook expliciet. Een persoon moet niet meespelen of meedoen. Je mag anderen motiveren, maar niet dwingen om iets te doen wat ze niet willen. Nee is nee.

3. GELIJKWAARDIGHEID: MACHTSPOSITIE

Elke medewerker is gelijkwaardig, maar als medewerker bevind je je soms in een machtspositie ten opzichte van anderen. Jouw machtspositie kan ertoe leiden dat bepaald gedrag een grens overschrijdt.

4. ONTWIKKELINGSNIVEAU

Op basis van de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van een persoon is bepaald gedrag aanvaardbaar en ander gedrag niet. Als medewerker pas je jouw gedrag aan op basis van het ontwikkelings-niveau van de cliëntengroep waarmee je werkt.

5. CONTEXT

Past het gedrag in de context? Houd rekening met de verschillende factoren zoals de normen, waarden en verwachtingen die in een context gelden. Zo is er een verschil op kantoor met collega's onder elkaar en wanneer we samenwerken met jongeren.

6. EMOTIONELE OF PSYCHISCHE IMPACT

Veroorzaakt het gedrag een fysieke, emotionele of psychische schade bij de persoon die het gedrag initieert, de persoon die het ondergaat en/of voor andere betrokkenen?

MEER LEZEN OVER DE CRITERIA?

www.grenswijs.be/zes-criteria-om-te-schatten-gedrag-over-de-grens-gaat

3. Handelingskader

Hoe gaan we we bij OXYGENK vzw om met grensoverschrijdend gedrag? Dit handelingskader biedt een houvast van stappen die je kan ondernemen, wie je kan betrekken bij het nemen van beslissingen en bij wie je terecht kan om situaties te melden.

PREVENTIE

Vanuit onze functie als werknemer of vrijwilliger bij OXYGENK vzw moeten we allereerst preventief werken. Door een aantal simpele maatregelen te stellen, kan het voorkomen van grensoverschrijdend gedrag al sterk verminderen. Hieronder zie je enkele handvaten om preventief te werken aan integriteit:

1. MAAK GRENZEN BESPREEKBAAR

Door preventief in gesprek te gaan over waar elke medewerker, deelnemer of externe zich goed bij voelt, kan je eventueel anderen ondersteunen in het verwoorden van hun grenzen. Door grenzen uit te spreken naar elkaar toe en daarbij elkaars gevoel te erkennen, zet je de deur open naar het benoemen van grenzen in toekomstige situaties. Door op voorhand bijvoorbeeld een vertrouwenspersoon aan te duiden en deze kenbaar te maken aan de deelnemers kan je al verschillende drempels wegnemen om het gesprek hierover aan te gaan erkennen

2. CREËER EEN VEILIGE GROEPSSFEER

Ga groepsdynamisch aan de slag en sta dicht bij de personen die je begeleidt of ondersteunt. Bouw aan vertrouwen binnen een groep of samenwerking, waar iedereen zich gehoord en gewaardeerd voelt. Wanneer personen het gevoel hebben dat ze bij je terecht kunnen en vertrouwen in jou hebben, is de kans groter dat ze de stap zullen zetten om uit te spreken als er iets plaatsvindt waar ze zich niet goed bij voelen. Het aanstellen van één of meerdere vertrouwenspersonen helpt dit ook in de hand.

3. VOORLICHTING EN TRAINING

Geef trainingen en workshops over integriteit, respectvol en grensoverschrijdend gedrag. Zorg ervoor dat medewerkers zich bewust zijn van de mogelijke gevolgen van grensoverschrijdend gedrag en hoe ze dit kunnen voorkomen.

REACTIE

Een medewerker van OXYGENK vzw kan op verschillende manieren en momenten geconfronteerd worden met grensoverschrijdend gedrag: je kan getuige zijn van een situatie, je gaat zelf over een grens of je bent zelf slachtoffer van grensoverschrijdend gedrag. Vanuit elk perspectief vind je hier een leidraad om integer te handelen:

Getuige van een situatie van grensoverschrijdend gedrag?
Volg aandachtig volgende stappen:

STAP 1: SCHAT IN

Gebruik de 6 criteria in deel 2 'Grensoverschrijdend gedrag' om in te schatten of je te maken hebt met een situatie van grensoverschrijdend gedrag. In geval van twijfel, spreek je individueel de personen aan die betrokken zijn bij de situatie om een beter en meer duidelijk beeld te krijgen van de situatie.

STAP 2: STOP DE SITUATIE

Wanneer je hebt ingeschat dat je te maken hebt met grensoverschrijdend gedrag, stop je de situatie en haal je de betrokken partijen uit elkaar.

STAP 3: BRENG OP DE HOOGTE

Na stap 2 breng je het Aanspreekpunt Integriteit op de hoogte van wat er zich heeft afgespeeld. Bij OXYGENK vzw hebben wij discretieplicht, wat wil zeggen dat je vertrouwelijke informatie niet misbruikt of doorgeeft aan derden. We geven enkel de noodzakelijke informatie door aan de eindverantwoordelijke of aan eventuele betrokkenen.

STAP 4: GA IN GESPREK

Ga in gesprek met de betrokken personen. Ga na wat er precies is gebeurd en hoe de betrokkenen kijken naar hun eigen aandeel in de situatie. Het is van belang om dit gesprek te benaderen vanuit een open houding. Wanneer het duidelijk is dat iemand een grens heeft overschreden, ga dan na in hoeverre deze persoon zich bewust is van de situatie en zijn eigen aandeel. Is de persoon bereid om verantwoordelijkheid te nemen voor het eigen gedrag?

STAP 5: CONSEQUENTIES

Afhankelijk van de ernst van de situatie, volgen er andere consequenties voor de persoon die de grens overschreed. Een belangrijk element hier is het nemen van verantwoordelijkheid. Als de persoon zelf inziet dat die een grens overschreed en hier verantwoordelijkheid voor neemt, is er ruimte om te leren. Eerst en vooral kiezen we meestal voor een waarschuwing vooraleer we overgaan tot meer ingrijpende maatregelen. Echter als het gaat over gedrag dat strafbaar is, zullen de consequenties strenger zijn. Dit kan bv zijn 'het stopzetten van de samenwerking'.

STAP 6: OPVOLGING

De opvolging van de betrokken personen wordt gedaan door het Aanspreekpunt Integriteit. Als er bijvoorbeeld afspraken worden gemaakt, dan is het aan het Aanspreekpunt Integriteit om na te gaan of deze afspraken worden nagekomen of niet. Daarnaast kunnen opvolg gesprekken plaatsvinden indien nodig.

Ik overschreed een grens.
Wat nu?

Niet elke situatie waarbij je grenzen overschrijdt, is even ernstig. Soms is het gewoon al voldoende om je eigen gedrag in te zien, in gesprek te gaan met de personen die bij de situatie betrokken zijn en jouw gedrag bij te sturen.

Fouten maken maakt deel uit van jouw groeiproces en we zijn een organisatie die kansen geeft. In de eerste plaats is het dus van belang om verantwoordelijkheid te nemen voor jouw gedrag.

Ik ervaar grensoverschrijdend gedrag.
Wat nu?

Wat wij aanraden is: spreek erover. Ga in gesprek met het Aanspreekpunt Integriteit om verdere hulp in te schakelen. Door gewoon te praten met iemand krijg je al een duidelijker beeld over de situatie en jouw gevoel.

NAZORG

Sommige grensoverschrijdende situaties kunnen een ernstige, langdurige impact hebben op zowel het slachtoffer als op de persoon die een grens heeft overschreden. Het is van belang om als medewerker van OXYGENK vzw oog te hebben voor personen die nood hebben aan hulp of een gesprek achteraf.

4. Aanspreekpunt integriteit

HAJAR EL FAQRAOUI GEGEVENS

0473/36.91.97

Hajar.elfaqraoui@oxygenk.be

WAT IS EEN API?

Het Aanspreekpunt Integriteit (API) of de vertrouwenspersoon is een eerste aanspreekpunt waarbij je terecht kan met vragen, vermoedens of klachten over een integriteitsschending. Dat is elke vorm van lichamelijk, seksueel, moreel of psychisch gedrag waarvan jij vindt dat het over jouw grens gaat of over de grens van iemand anders. Situaties waarbij sprake kan zijn van een integriteitsschending zijn bijvoorbeeld: agressie, seksueel grensoverschrijdend gedrag, pesten, discriminatie,... Iedereen kan een integriteitsschending melden, ook al ben je niet rechtstreeks betrokken.

Het Aanspreekpunt Integriteit volgt ook meldingen en vaststellingen op over de inclusie van kinderen en jongeren met een handicap en kinderen en jongeren in een maatschappelijk kwetsbare positie.

WAT GEBEURT ER MET JE KLACHT OF VRAAG? OF BIJ INBREUK OP VLAK VAN INCLUSIE?

De API luistert naar je en neemt elke melding serieus. Samen maken jullie een inschatting van de ernst van de situatie en hoe die best aangepakt wordt, inclusief nazorg. Als het nodig is, zal de API de melder doorverwijzen naar gepaste hulpverlening.

Bij inbreuken op het vlak van inclusie treedt ze ook op. Ze registreert het aantal en de aard van de vaststellingen, verwijst de betrokkenen door naar relevante instanties, adviseert de vereniging over het inclusiebeleid, en ondersteunt de vereniging en desgevallend haar deelwerkingen om het inclusiebeleid uit te voeren en te optimaliseren.

DIT DOET EEN API NIET:

Een individueel hulpverleningstraject starten: de API zal geen persoonlijk begeleidingstraject opstarten. Wel zal de API elke melding opvolgen en de persoon in kwestie doorverwijzen naar hulpverlening als dat nodig blijkt.

Oordelen: de API praat met de betrokkenen en probeert een goed beeld te krijgen van de situatie. Op basis daarvan wordt de meest geschikte opvolging voorzien. De API gaat nooit op onderzoek naar de schuldige.

Beroepsgeheim bewaren: de API heeft discretieplicht maar geen beroepsgeheim. Soms zal er ingegrepen worden, bijvoorbeeld als er sprake is van gevaar. Dat gebeurt altijd in overleg met de melder.

5. Extra info & contact

0488/04.51.87

INFO@OXYGENK.BE

EUROPALAAN 26, 3600 GENK

WWW.OXYGENK.BE

WWW.INSTAGRAM.COM/OXYGENK.VZW/

